

שבת "ז"

לומדים תורה ובכף

שבת בצהריים
שמות | 352
אחרי שתגמרו,
תוכלו בבקשה להעביר
את השב"צ
לזה שלידכם או לגניזה?
תודה.

פתוח! אפשר להל... ואיך שהוא משך אותי/ יהושע

אני לא עושה ניתוח לייזר. הציעו לי כבר הרבה פעמים, אחרי כל ניתוח לייזר של מישהו אחר במשפחה בערך, אבל אני לא רוצה. זה יותר יפה, יותר נוח, אבל אני מעדיף להישאר עם משקפיים. כי משקפיים אפשר להוריד. הנימוק הזה חרוט אצלי בראש, אבל כשחשבתני על זה השבוע, גיליתי שבעצם, כבר הרבה זמן אני לא מוריד את המשקפיים כמו פעם. אפילו לא את המבט הרצפה. ככה, בלי להרגיש, הפסקתי. עצוב לי כשאני חושב על זה. כנראה זה התחיל בפעם אחת שמהרתי והעדפתי להשאיר את המשקפיים כדי ללכת מהר, ופעם אחרת, במקום לשים אותן לרגע לראות מה כתוב בשלט, העדפתי כבר להישאר איתן. וזה המשיך עד למצב היום. שכרגע אני מחליט שלא ימשיך מחר. כי זה לא הדבר הטוב היחיד שאיכשהו הלך והתנדף לו מחיי. כמו פרעה שהתחיל בשירות עצמי וסיים בצי של עבדים, גם לי בפנים יש משהו שמושך לאט לאט, בהדרגה שקטה ובהתמדה, מכרסם בדברים טובים ומאמץ ומקבע הרגלים רעים. והוא זרק אותי בכח למים ומזרים אותי בשטף הנילוס שלו, לא נותן לעצור לרגע, לחשוב, לחשב מסלול מחדש. לחזור להיות בן חורין.

תארו לעצמכם ש: המחשב הנייד של אבא שלכם "תופס" את השולחן בחדר העבודה ואתם רוצים להשתמש בשולחן...

אז מה עושים? מהלכות מוקצה - ה':

כלי שמלאכתו לאיסור שמקפיד לא להשתמש בו לדברים אחרים שמא ייהרס וכגון מחשב נייד, כלי נגינה, נגן יקר, נקרא "מוקצה מחמת חסרון כיס", ואסור בכל טלטול, גם לצורך שימוש מותר בו או במקום שנמצא בו.

כלי שמלאכתו להיתר שמקפיד עליו ולא ישתמש בו לשימושים אחרים וכגון תמונה יקרה, למשנה ברורה נחשב מוקצה, ולילקוט יוסף לא, כי הוא ראוי בשבת לשימוש הרגיל.

דבר שעומד למכירה, אפילו אם מלאכתו להיתר, נחשב "מוקצה מחמת חסרון כיס", כי לא ישתמש בו בשבת בגלל שמקפיד עליו, כי רוצה למכור אותו.

מאכל שעומד למכירה לצורך אכילה, לא נחשב מוקצה, כי דעת המוכר שאם ירצה, יוכל לאכול אותו. אם עומד למכירה שלא לצורך אכילה, כמו אתרוג לצורך חג הסוכות, נחשב מוקצה מחמת חסרון כיס, אלא אם כן לא מקפיד שלא יריחו את האתרוג.

לשמור ולעשות

אדביר ושיקאל כפן -
מזל טוב חנקה אפוא בנכם הפכור.
לא אגדל אלא, אש בטוח שפיקצייק פצה פייה אדם קדוש!
לגבול אגדל אפוא אפוא פי בבריאלל שלווה ושמחה.

והפ השיגוף www.shabatz.022.co.il

חיוננו לעז"ז? אחי זה הכי חי

קראים ארץ? חייכי בשלובא, ים צחקה: "עם אדם".
 יאבכור קראים אבידך, פגחני, ים פנפנה, ככאלו לאבא
 שוי יישאר אדך?" "אבא שוי נשאר אדך", אמרני, ככאלו -
 אבא לשלמי..."
 "אוקיי, ואחרי?" "פוא שאלה. "אחרי ים שני גאומים,
 שמרינו אלוילבט". חייכי אראל אג פגלופה. "אלוילבט
 אני מכירה", פוא אמרה, "יש אר גאומה שלפם?" "פאמא
 שלא. יש לי פאפון ישן, אמרני. "אף, חבל, ומי אחריפם?"
 "אני, ואחרי ים אחל בשם גאיר..." "גאיר כמא גר, גרדיק?
 "גאיר כמא גאיר. אחר כך יש חד שני בנימ, דביר אנגאלי".
 "בטחה שאין חד אדך?" "פוא צחקה, "כמה אחים אגם?"
 "גם פרי..." "פזמני אגה. "אממממ", פוא שלפם
 אצבטל עס אק אדום, "אמא שיש אר אה צדו...
 אלוילבט קראים אר?" "אבידך. נכון, ואחר כך יש..."
 "אלוילבט אלאם שלפ, אלא אג... חד אחל אה קטן?"
 "חד אה יוגר קטן, גינוק", פלמגני. "לבטל אחים
 במלשמה?" "פייניי שלפ פפילו ים של פולאפה. "אמה,
 אכ ים שלוש חטרי?" "שאלני."
 "איזה... פאלו פיה אנו חמישה. יש לי אה אד קטן",
 פוא אמרה, "על". "ואיך זה פולא שני אחים?" "שאלני.

"אני לא מכירה מציואל אחרת", פוא אמרה, "אבא
 פרכה אחים זה בטח פרכה באלני". "זה יוגר חיי",
 אמרני, ים שגקה. פגאם פגחשק אי אפגקלר לאמא.
 "מה נשמת?" "שאלני. "באך פיי. איפה אג בדך?"
 "איפה אנחנו?" "שאלני אג ים. "לא יודע איפשהו
 בדך"... "איפשהו בדך", חניני לאמא שוי, "אגם
 כבר פלגם?" "עם אנחנו בדך", אמרני אי אמא,
 "אלוילבט רצפה לאלאו אגך משהו".
 פיה בא אי אנק. פיה אי גחולש מה פולכר אפוא
 פלאלה. "גלידי, איפה פחצאג פכחולש עס פפסימ
 שוי?" "אלוילבט חלפה חל פקו. "לא זוכרני", גידני
 פפדחג שאין אי. "יוגר אג לא נאחט אר בבלדיים,
 שלמטל? ביי", פוא ניגקה, אפני שלמטל אג
 פ"אפגראל" שוי.
 דממה נרגמה גלוי פאלוי. ים פייסס רלע, "ואיך זה פולא
 לבטל אחים? אמרני שזה חיי. שגקני. "אני מנסה אדמיין
 אצמי אג פמלשמה פפרכה חסר, אפוא חמישה אחים",
 שגפג אגה. "לא", אמרני אפסוף, "זה חלם אחרי".
 זה לא גמיד כפי פשוט, אבא לא פייגי מוגר חל אף אד
 מפאחים שוי. לא פייגי מוגר חל חוק מפחיים שוי.
 לבי צללם, צדיקה.

בצאתי לקראתך

הדיבור שלנו שבוע שעבר על היהודים מול הנאצים מביא אותנו יפה לקטע שחותם את התפילה - "עלינו לשבח".
מה הקשר?

מה אנחנו אומרים ב"עלינו לשבח"?
אני אומר את זה כל יום, אבל תן שניה לחשוב... מבקשים שהפסלים ייכרתו, וכולם יכירו שה' הוא המלך, לא?

כן, אבל לא רק. בהתחלה אנחנו משבחים לה' על כך שהוא נתן לנו חלק שונה משאר העמים בסיפור של העולם. הוא בחר בנו להיות עמו, ובמקום לעבוד לכה שלא באמת המנהל הכללי, אנחנו זוכים לעבוד בשירות אישי אצל מלך מלכי המלכים.
אבל אנו לא מסתפקים בכך שאנחנו בסדר, אלא מבקשים שגם כל העולם יגיעו לפיסגה הבסיסית הזו, שיכירו שה' הוא המלך, ויעבדו אותו. איזה מין נסיך זה שמסתפק בכך שהוא מצייט לחוקי אביו, ולא אכפת לו ששאר האזרחים 'מצפצפים' (ואולי עמוק יותר - מזלזלים במלך בגלל שהם לא מכירים באמת מיהו)!!

ואיך כל זה קשור ליהדות מול הנאצים?

כי מטרת הנאצים היתה להשתלט על העולם ולהותיר פה רק גוון אחד - דם כחול. לנו אין מטרת לכבוש ארצות אחרות, ואפילו לא שכל הגויים יתגיירו. אנחנו רוצים רק דבר אחד - שכל נברא יכיר את ה' לפי כוחו ויעבוד אותו לפי המתאים לו - הצרפתים בדרך שמתאימה להם, הקנדים לפי טבעם, והיפנים לפי אופיים הלאומי.
אנו נבחרנו מתוך כל העמים כדי להביא להם טובה, את דבר ה'. אנו שמחים בכך ורוצים לזכות להוציא לפועל את הייעוד הגדול הזה. ובמשאלה הזו אנו מסיימים את התפילה, אולי גם כתזכורת לעצמנו לאיפה אנחנו צריכים לכוון את פעולותינו בשאר היום.
את עלינו לשבח תיקנו יהושע בן נון ועכן וששמו רמוז ב"על בן נקוה". בכניסה לארץ, בתחילת המהלך שיאפשר לנו, נאסר עלינו בארצה, לפנות אל הגויים ולהציע להם את דרך המלך, נאסר עלינו לגעת בשלל יריחו שהוחרם לה'. רק אם נתייחס למעמדנו הגבוה לא כמשהו ש"נכנס לחשבוננו הפרטי", אלא כמשהו שחוזר תמיד בסוף לה', נוכל לפעול ולרומם את העולם להיות יחידה אחת שקוראת בשם ה', עד ש"ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד".

שעת סיפור

בתקופת מלחמת שלום הגליל, לאחר הפסקת האש, שהינו בלבנון לתקופה ארוכה - מספר אחד מלוחמי צה"ל - ומדי פעם הגיעו אלינו רבנים לביקור וחיוזוק. באחד הימים הגיע רב משיבת הכותל, הרב אביגדור נבצל שליט"א. הוא שפע חיוכים, למד תורה עם כל מי שהיה פנוי מפעילות, ומה שהיה מוזר בעיני - הלך כל היום עם טלית ותפילין. הוא שהה באיזור שלושה שבועות, ושמעתי שהוא גם התחיל באופן רשמי, כדי שיוכל להישאר לזמן ארוך עם החילים שלו.
מתישהו ניתנה הוראה לפנות מהאיזור את כל האנשים שאינם חיוניים לחימה, מחשש שהסורים יפגינו. הרב שמע על כך, ושאל אם הוא יכול בכל זאת להישאר! הסבירו לו שעומד להיות קרב רציני, אבל הרב אמר: אני יכול לעזור בהטענת פגזים לטנקים. כשהסבירו שזה לא שייך, אמר שהוא סיים קורס חובשים ויוכל לטפל בפצועים... דחו את הרעיון, והוא לחש למי שדיבר איתו שאם חלילה יהיו הרוגים, הוא יודע גם לטפל בחללים... לבסוף החזירו אותו. ולאחר ששעות נסיעה, רץ והזעיק את בחורי הישיבה ואמר שיש הפגזה בלבנון, וצריך לומר תהילים. ובאמת באותו זמן קרה לנו נס, וזנו מהמקום שתי דקות לפני שנחתו בו עשרות פגזים.

קורא קבוע

ממה מפחד היצר הרע?

כשהיצר הטוב בא לעזרת היצר הרע, ועשה אותו ליצר הטוב מאוד.

בפרשה פרעה יוצא נגד היהודים. למה? מה מניע את פרעה? מה מפריע לו?

פרעה מסביר: "פן ירבה, והיה, כי תקראנה מלחמה, ונוסף גם הוא על שונאינו, ונלחם בנו ועלה מן הארץ". תרגום יונתן מסביר שפרעה חשש שישאל יקומו על מצרים, ישמידו אותם, וילכו אחר כך לארץ אחרת.

מאיפה נוצר החשש הזה? למה שעם ישראל, שהתחיל להיאחז שם, יקום ויעזוב? הרי צריך לזכור שבאותו זמן הם עוד לא היו עבדים, אלא משפחה מכובדת שישבה בארץ גושן!

וחוץ מזה, סתם להשמיד עם ואחר כך לעזוב את ארצו ריקה וללכת!! האם אנחנו כאלה!! מי חשב לעשות דבר אכזרי כזה?

אנחנו לא חשבנו, אבל מי שיש לו ראש כזה, יכול לחשוב גם עלינו ככה. פרעה היה כנראה אחד שמסוגל לנהוג כך, וממילא כשראה עם שהולך וגדל לו מול העיניים, חשש שהעם הזה יעשה לו מעשה כזה. ומתוך חשש שווא זה הוא משעבד את ישראל. הוא לא זכר שיעקב ויוסף, ראשי העם הזה, היטיבו למצרים.

אגב, גם האנטישמיות במהלך הדורות, נבעה בין היתר מתחושת איום של הגויים. ליד העם היהודי שהציב להם מראה וקריאת כיוון להתרומם למקום עליון ומוסרי יותר, הם חשו שנמנע מהם לעשות את המעשים החייתיים שהם רוצים. כמגננה, הם קמו ורצו להשמידו.

לא רצינו מעולם להרע לאנשים, ההיפך - שאיפתנו לרומם את כל העולם, ולהכיר לעולם כולו את מלכו ולקרב אותו למקור הכל, מקור הרוחניות והגשמיים. אבל הגויים לא מבינים שזה לטובתם, ופועלים לרעתנו.

וגם עמוק עמוק בתוכנו, מאחורי מסכת הכעס של היצר הרע - שנלחם בטוב שבנו ואפילו משעבד ולופת לפעמים - מסתתר... פחד.

היצר הרע מפחד. הוא דואג לקיומו, לשמור על כוחות הכעס, הפחד, הקנאה, העצלות ושות'. הוא חושש שהצד הטוב שבנו ינסה למחוק אותם, ונעמד על רגליו האחריות ומכה בכח.

והוא צודק. הכוחות הללו לא נבראו רק כדי שנמחק אותם. צריך לכעוס לפעמים, יש מקום לתאוה וכפלי בן/בת הזוג, וכן ביחס לאוכל הנצרך לנו, והפחד מן עליו מפגיעות שונות.

אבל מה כן? כשהכוחות הללו חורגים ממקומם הנכון, הם מביאים נזקים גדולים מאוד לאדם. ולכן יש את היצר הטוב, המורה והמדריך של היצר הרע. הוא מכוון על פי התורה והשכל מה המקום הנכון המעודד של כל כח, ולא נותן לו להתגבר ולפרוץ המעורר לגבולו - לטובת האדם כולו, ובכלל זה גם לטובת אותו כח.

וכשהוא מצליח, והאדם משתמש בשלל כוחות נפשו, ובצורה מושכלת למטרות טובות, יש לו שני יצרים: יצר טוב ויצר טוב מאוד.

לע"נ ר' ישראל בן קלמן קלונימוס ז"ל
לע"נ ר' ישראל בן אברהם צבי ז"ל
לגאולה שלמה ברחמים לעמ"י, בכלל ובפרטים

(ע"פ "התורה המשמחת")

תנועת התשובה הגדולה ביותר היא הציונות. כי היא מחוללת את תנועת החיים של הישיבה לארצנו. (הרב חן הלמיש שליט"א)

מוצאי שב"צ

המשב"צ:
כתיבה ועריכה: חיים ברנזון.
עיצוב גרפי:
עיתור - סטודיו לעיצוב גרפי.
איורים: אריאל חצרוני.
תודה לצביאלי סקולניק.
falmaroo@gmail.com
www.shabat.022.co.il